

> utal af andre sjældne og dyre mineraler findes i Congo.

Især det østlige Congo er et veritabelt skatkammer af mineraler. De uudnyttede naturrigdomme skønnes til at være 24 billioner dollar værd, hvilket er højere end det sammenlagte årlige bruttonationalprodukt for USA og EU.

En håndfuld FN-rapporter har i mange år peget på, at guld også er et vigtigt konfliktmineral, og man har sat navn på de firmaer, der har aftaget guld fra krigszonen i Congo. Men en ferm forretningsmand med tæft for snyd kan omgå internationale sanktioner ved at skifte navn på sit selskab, og det har mange gjort, så handelen stort set har været uberørt.

Blandt myriaden af militsgrupper er kun én faldet, nemlig den Rwanda-støttede M23, der i efteråret blev elimineret af den congolesiske regeringshær. Det er nu kommet frem, at den havde allieret sig med andre militsgrupper – blandt andet nogle rivaler – om sammen at smugle guld ud gennem Uganda og Burundi. Endestationen var smykkefabrikanter i De Forenede Arabiske Emirater.

TONS AF GULD SMUGLES UD

Under den stikkende sol er minearbejdere i gang med at grave guld nær byen Bunia i det nordøstlige Congo. Kraftige regnskyl har ødelagt den dæmning af 3.000 sandsække, de har bygget for at tørlægge en flodarm, som de har udgravet til at blive et stort hul i jorden.

Til daglig ligner guldminen noget

COLTAN

• Er en forkortelse for columbit-tantalit. Det er en sort malm, som indeholder de sjældne grundstoffer niobium og tantal. I det østlige Congo findes 64 procent af verdens kendte forekomster af coltan, som efter bearbejdning bliver til et varmebestandigt pulver, der har enestående evne til at opbevare elektricitet og andre strømme i mobiltelefoner, høreapparater, computere, fly og meget andet.

• Udvindes ved håndkraft af sjak, der bygger bassiner i floder, hvor de fjerner mudderet og får coltanen til at bundfælde sig. Et sjak kan udvinde et kilo på en dag. Før restriktionerne kunne minearbejder tjene op til 200 dollar om måneden. En normal indkomst for en congolesisk arbejder er 10 dollar om måneden.

fra Det Gamle Testamente eller Kong Salomons Miner, fordi alt foregår med håndkraft. En spand fyldes med jord og går fra hånd til hånd op til jordens overflade, indtil minearbejderne kommer ned til malmen. Men i disse dage høres lyden af maskiner, fordi en halv snes små elektriske vandpumper snurrer for at fjerne vandet, og de bliver drevet af en lille el-generator.

Den sjældne lyd af maskiner er musik i minearbejdernes ører, for, som én siger:

“Havde vi dog blot fred i vores land, så turde folk investere i maskiner, og jeg kunne måske blive ansat til at være kranfører.”

“

Congoleserne kunne være nogle af de rigeste mennesker på kloden, men de går fortsat på bare fødder oven på en velsignelse af råstoffer, som er blevet Congos forbandelse, fordi alle vil plyndre landet for dets kostbarheder.

Men dette er blot en drøm hos en af de tusindvis af svedende minearbejdere, der graver guld i minerne nær Bunia, og der er ikke udsigt til, at fantasien bliver til virkelighed. Ganske vist har FN udstationeret verdens største styrke af blå baretter, men de har ikke gjort nogen synderlig forskel. I de 14 år, de har været her, er der blot kommet endnu flere militsgrupper.

Iga-Barrière hedder området, hvor denne mine ligger, og dens 61-årige chef hedder Bura Zozo. Han har købt koncessionen af staten – prisen vil han ikke ud med – og oplyser, at staten skal have en afgift på 30 procent, mens han selv får 35 procent, og minearbejderne får de resterende 35 procent.

“Drengene opdeler sig i sjak, som selv fordeler pengene mellem sig. Jeg betaler penge til forskellige væbnede grupper, for at de skal holde sig væk,” siger han.

Bura Zozo er ivrig efter at understrege, at de kvinder og børn, man kan se, opholder sig uden for minen; de står i floden og prøver at vaske guld ud af det vand, der kommer fra pumperne, mens de mænd, der står inde i det store hul og genopbygger terrasserne, alle er over 18 år.

Her i Iga-Barrière er det regeringshæren, der mestendels har magten, og den skal ifølge loven beskytte minerne, men tropperne tager sig oftest også betalt for det for at supplere deres månedsløn. Derfor er det almindeligt at se en højtstående officer bo i en fornem villa, til trods for at hans løn er under 700 dollar om måneden.

Kun 10 procent af minerne i det østlige Congo er indtil videre erklæret “konfliktfri” – altså uden gravide, børn og militser – men man skal blot køre en times tid i den anden retning af Bunia, før man kommer til krigsherren Cobra Matatas område, hvor der ligger flere attraktive guldminer, som han kontrollerer.

Man regner med, at der er henved 150.000 freelance-minearbejdere i Ituri-distriktet, hvor Bunia er hovedstad, og ifølge de officielle tal producerede de sidste år 16 kilo guld. Dette mikroskopiske tal antyder, at det er mere end tvivlsomt, om alt guldstøvet fra Bura Zozos mine bliver opgivet til myndighederne, og der bliver betalt